

EDUSKUNNAN
LAKI- JA TALOUSVALIOKUNTA

Helsingissä,

21 päivänä marraskuuta 1980.

Lausunto n:o 4.

Liikennevaliokunnalle.

Liikennevaliokunta on 10 päivänä kesäkuuta 1980 pyytänyt Eduskunnan päätöksen mukaisesti laki- ja talousvaliokunnan lausunnon hallituksen esityksestä n:o 79 laiksi yleisistä teistä annetun lain muuttamisesta. Laki- ja talousvaliokunnassa ovat asiantuntijoina olleet kuultavina hallitusneuvos Kalevi Perko liikenneministeriöstä, osastopäällikkö Olli Ojala ja ylitarkastaja Seppo Hirvonen sisäasiainministeriöstä, vanhempi hallitussihteeri Raine Vairimaa valtiovarainministeriöstä, rakennusneuvos E. A. Hietanen tie- ja vesirakennushallituksesta, liikenneinsinööri Heikki Lehtonen ja varatuomari Salme Sauvonsaari Suomen Kaupunkiliitosta, apulaisosastopäällikkö Jukka Kero Suomen Kunnallisiitosta, suunnitteluinsinööri Karl-Gustav Björkell Finlands svenska kommunförbundista, toimitusjohtaja Alpo Varjola Maanomistajain Liitosta, varatuomari Esko Ala-Ketola Maataloustuottajain Keskusliitosta, tiedotuspäällikkö Olli Männikkö Suomen Kiinteistöliitosta ja suunnittelusihteeri Hannu Penttilä Suomen Luonnonsuojeluliitosta. Laki- ja talousvaliokunta esittää lausuntonaan kunnioittavasti seuraavaa.

Valiokunta, joka hallituksen esityksen sisällyn osalta viittaa sen perusteluihin, pitää esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä tarpeellisenä ja siihen sisältyviä säännöksiä asianmukaisina seuraavin huomautuksin.

Lakiehdotuksen 3 §:n 1 momenttiin sisältyvään luetteloon tiehen kuuluvista rakenteista ja laitteista tulisi lisätä meluaste esim. seuraavasti: ”..... sekä valaistuslaitteet ja liikennevalot, kaide, rumpu, silta, *meluste*, lautta laitureineen”. Lakiehdotuksen 3 §:n 2 momentin liitännäisalueita koskeva muutosehdotus on melusteiden rakentamisen kannalta

tarpeellinen. Tosin olisi syytä selvittää, voitaisiinko lähemmin yksilöidä, mitä lainkohdassa tarkoitettut ”muut tienpitoa tai liikennettä varten tarpeelliset alueet” tulisivat olemaan. Oman ongelmansa näyttää muodostaneen kustannusvastuun epäselvyys tienpitäjän ja kunnan kesken melusteiden rakentamisessa ja meluntorjunnan toteuttamisessa yleensäkin. Tätä kysymystä samoin kuin yleensäkin laaja-alaisia liikennemeluongelmia tullaan käsittelemään vireillä olevan meluntorjuntalainsäädännön yhteydessä. Tämän työn ja asiaa mahdollisesti koskevan erityislain valmistumista on kiirehdyttävä. Jo nyt on teiden ja yhdyskuntien rakentamispäätöksiä tehtäessä pyrittävä samalla ratkaisemaan edellä tarkoitettut kustannusvastuukysymykset.

Kustannusten jakautumista valtion ja kuntien kesken koskevat ehdotukset sisältävät eräitä tarpeellisia uudistuksia, ja vähentävät mm. kuntien paikallistiekorvauksia. Laki- ja talousvaliokunnan käsityksen mukaan olisi kuitenkin lähdettävä siitä, että kunnat vapautetaan velvollisuudesta osallistua paikallisteiden kunnosapitokustannuksiin. Saadun selvityksen mukaan kunnat maksavat valtiolle paikallistiekorvauksia 50—60 miljoonaa markkaa vuodessa. Valtio puolestaan maksaa kunnille erilaisia liikenneavustuksia 20—30 miljoonaa markkaa vuodessa eli puolet kuntien maksamista korvauksista. On otettava lisäksi huomioon, että valtio saa kokonaan käyttöönsä tieliikenteen erityisverotuksen tuoton.

Tämän lisäksi olisi lakiin sisällytettävä siirtymäsäännös, joka estäisi kuntien paikallistiekorvausten kasvamisen nykyisestäään. Ilman tällaista säännöstä lakiehdotuksen toteuttaminen saattaisi johtaa saadun selvityksen mukaan yli

70 kunnan osallistumiskustannusten kohoamiseen.

Tienpidon kustannuksista maksettavien korvausten viivästyskorkoa koskevaa, koron nousua 12 prosenttiin merkitsevää 94 \$:n muutosehdotusta valiokunta ei pidä tarpeellisena.

Edellä lausutun perusteella laki- ja talousvaliokunta kunnioittavasti lausuntonaan esittää,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin ottaen huomioon edellä esitetyt huomautukset.

Laki- ja talousvaliokunnan puolesta:

Mikko Kaarna

Juhani Maljonen